

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śmigiel na lata 2019-2029.

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Śmigiel zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2014 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego z dnia 10 stycznia 2013 roku (Dz. U. z 2014 r. poz. 1127).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śmigiel jest projekt uchwały budżetowej na 2019 rok, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Śmigiel za lata 2016 i 2017, wartości planowane na koniec III kwartału 2018 roku oraz wytyczne Ministra Finansów dotyczące założeń makroekonomicznych dla potrzeb sporządzania wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie. Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2029. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Śmigiel została przygotowana na lata 2019-2029.

Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. Nie planuje się także wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, które przekraczałyby okres prognozy kwoty długu.

1. Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Śmigiel wykorzystano dwa podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – produkt krajowy brutto (PKB) oraz wskaźnik inflacji (CPI). Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Śmigiel, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów prognozę wskazanych mierników oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 24 października 2018 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela 1.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- 1) dla roku 2019 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
- 2) dla lat 2020-2029 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki dynamiki inflacji oraz dynamiki PKB.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych gminy.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Wskaźnik	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PKB	3,80%	3,70%	3,60%	3,50%	3,10%	3,00%	3,00%
Inflacja	2,30%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Wskaźnik	2026	2027	2028	2029			
PKB	2,90%	2,80%	2,80%	2,70%			
Inflacja	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%			

Zródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 24 października 2018 r., (www.mf.gov.pl), Warszawa 2018.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2019 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2019 rok. Od 2020 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji oraz wskaźnika dynamiki PKB. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza, w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = Y_0 \cdot (1 + CPI \cdot u_{CPI}) \cdot (1 + \Delta PKB \cdot u_{\Delta PKB})$$

gdzie:

Y_1 - wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 - wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

CPI - wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym;

u_{CPI} - waga przypisana wskaźnikowi CPI, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię;

ΔPKB - wskaźnik dynamiki PKB;

$u_{\Delta PKB}$ - waga przypisana wskaźnikowi dynamiki PKB, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię.

2. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Śmigiel dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. podatki i opłaty lokalne (w tym: podatek od nieruchomości);
2. udział w podatkach centralnych (w tym PIT i CIT);
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące (na zadania zlecone i powierzone oraz na zadania

- własne);
5. pozostałe dochody (w tym: grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych).

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody z majątku (w tym sprzedaż mienia);
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje;
3. pozostałe dochody.

2.1 Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Śmigiel oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik, za pomocą następujących wag:

Tabela 2. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	INF	PKB
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	30,00%	70,00%
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	30,00%	70,00%
podatki i opłaty	30,00%	70,00%
z podatku od nieruchomości	30,00%	70,00%
z subwencji ogólnej	30,00%	70,00%
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	30,00%	70,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wysokość stawek podatku od nieruchomości nie mogą przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości na 2019 rok zaplanowano w oparciu o Uchwałę Nr L/380/18 Rady Miejskiej Śmigła z dnia 20 września 2018 r. w sprawie ustalenia wysokości podatku od nieruchomości na terenie Gminy Śmigiel na rok 2019 oraz zasób nieruchomości Gminy, który stanowi przedmiot opodatkowania. W 2019 roku wpływy z podatku od nieruchomości zaplanowano więc na poziomie 7.350.000,00 zł.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych. Z roku na rok zakłada się wzrost wpływów z podatku od nieruchomości średniorocznie o prawie 250 tys. zł, co znajduje uzasadnienie w historycznym kształtowaniu się tej kategorii dochodów (w 2018 r. w stosunku do 2017 r. planuje się wzrost dochodów z podatku od nieruchomości o kwotę prawie 330 tys. zł).

Udział w podatkach centralnych

Wpływy Gminy z tytułu udziału w PIT w 2019 r. zaplanowano zgodnie z informacją o planowanej na 2019 r. kwocie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego przekazaną przez Ministra Finansów. Jako, że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) w latach 2020-2029 wzięto pod uwagę założony wskaźnik PKB (waga 70%) i inflacji (30%).

Od 2020 roku do 2029 roku prognozuje się wzrost dochodów Gminy z tytułu udziału w podatku PIT średniorocznie o kwotę 460 tys. zł. Wskazać należy, że w 2018 r. dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (ustalone zgodnie z informacjami MF) będą wyższe od dochodów wykonanych z tego tytułu w 2017 r. o kwotę prawie 950 tys. zł. Zakładany wzrost wpływów z tytułu udziału Gminy w podatku PIT do 2029 roku ma zatem charakter realistyczny.

W przypadku dochodów Gminy z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT), prognozę oparto również o wskaźnik PKB (70%) i inflacji (30%).

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2019 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowany wskaźnik PKB (70%) i inflacji (30%).

2.2 Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2019 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 950.000,00 zł. Wartość zaplanowanych w 2019 roku dochodów ze sprzedaży ma zapewnić sprzedaż:

- 1) 8 lokali mieszkalnych (zgodnie z uchwałą w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Śmigiel na lata 2018 – 2020);
- 2) działki budowlanej położonej w Śmiglu przy targowisku, przeznaczonej pod budownictwo mieszkaniowe/usługi;
- 3) działki położonej przy ul. Stefana Batorego w Śmiglu, na polepszenie warunków zagospodarowania;
- 4) dwóch działek budowlanych położonych przy ul. Adelta w Śmiglu, przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną;
- 5) działki budowlanej położonej przy ul. Dudycza w Śmiglu, przeznaczonej pod budownictwo mieszkaniowe jednogodzinne;
- 6) działki położonej na zapleczu ul. Południowej w Śmiglu;
- 7) innych gruntów rolnych.

Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia

została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności. Od 2020 roku dochodów ze sprzedaży majątku nie planuje się.

3. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Śmigiel dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

3.1 Wydatki bieżące

Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

- 1) wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
- 2) wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
- 3) pozostałe wydatki bieżące.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2019 przyjęto projekt budżetu. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w 2019 r. zaplanowano na poziomie 29.473.471,00 zł, a od 2020 r. założono ich wzrost w oparciu o wskaźnik inflacji (70%) i PKB (30%). Podobne założenia przyjęto w przypadku prognozy pozostałych wydatków bieżących.

O ile w przypadku wydatków na wynagrodzenia, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących możliwość zastosowania indeksacji jest uzasadniona, o tyle wydatki związane z obsługą długu są ściśle uzależnione od zawartych w umowach kredytowych, pożyczkowych i emisji obligacji postanowień.

3.2 Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śmigiel na lata 2019-2029. Realizację przedsięwzięć rozpoczętych w latach 2015-2018 planuje się do 2021 roku.

W kolejnych latach wydatki majątkowe zostały zaplanowane tak, aby pokryły pozostałą po spłacie zobowiązań część tzw. wolnych środków.

4. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne. W całym prognozowanym okresie utrzymana została relacja z art. 242 (brak deficytu bieżącego).

Tabela 3. Wynik budżetu Gminy Śmigiel

	2019	2020	2021	2022
Dochody	75 274 398,00	76 638 958,00	79 159 536,00	81 707 186,00
Wydatki	78 450 848,00	78 979 958,00	77 045 536,00	79 028 186,00
Wynik budżetu	-3 176 450,00	-2 341 000,00	2 114 000,00	2 679 000,00
	2023	2024	2025	2026
Dochody	84 106 334,00	86 516 611,00	88 995 961,00	91 483 598,00
Wydatki	81 464 700,00	83 362 611,00	85 425 844,81	87 883 598,00
Wynik budżetu	2 641 634,00	3 154 000,00	3 570 116,19	3 600 000,00
	2027	2028	2029	
Dochody	93 976 252,00	96 536 823,00	99 099 080,00	
Wydatki	90 216 252,00	93 636 823,00	97 099 080,00	
Wynik budżetu	3 760 000,00	2 900 000,00	2 000 000,00	

Źródło: opracowanie własne.

5. Przychody

W latach 2019-2020 planuje się pozyskać środki zwrotne z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Kwota kredytów wyniesie kolejno 5.063.700,00 zł w 2019 roku i 4.500.000,00 zł w 2020 roku. Spłatę planowanych zobowiązań zaplanowano w latach 2020-2029 tak, aby zachować bezpieczeństwo w zakresie spełnienia ustawowej relacji zadłużenia. Od 2021 r. przychodów nie planuje się.

6. Rozchody

Na dzień 01.01.2019 kwota zadłużenia, wpływająca na kształtowanie się wskaźnika faktycznej obsługi zadłużenia, wynikająca z zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji wynosi 20 901 300,19 zł. Spłata zobowiązań zaciągniętych przed 2019 r. planowana jest do roku 2027, natomiast spłatę kredytów ujętych w latach 2019-2020 zaplanowano do 2029 roku. Należy przy tym zaznaczyć, że spłata zobowiązań Gminy Śmigiel nie rodzi problemów z zachowaniem relacji art. 243 ustawy o finansach publicznych w całym okresie prognozy. Szczegółowy harmonogram spłaty zobowiązań przedstawia tabela poniżej.

Tabela 4. Planowanie rozchody Gminy Śmigiel

Lp.	Nazwa	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1	PKO BP SA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00	1 500 000,00	1 760 000,00	0,00	0,00
2	WFOŚiGW	725 000,00	965 000,00	1 120 000,00	885 000,00	747 634,00	460 000,00	93 243,69	0,00	0,00	0,00	0,00
3	WFOŚiGW	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	383 172,50	0,00	0,00	0,00	0,00
4	GBW O/Leszno	370 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	ING	131 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	ING	80 000,00	480 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	BGK	300 000,00	350 000,00	630 000,00	630 000,00	630 000,00	630 000,00	630 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	BOŚ	217 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	DM BPS	0,00	0,00	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	800 000,00	0,00	0,00
10	Kredyt 2019	0,00	300 000,00	300 000,00	100 000,00	200 000,00	500 000,00	963 700,00	900 000,00	900 000,00	900 000,00	0,00
11	Obligacje 2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200 000,00	300 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
Razem		1 887 250,00	2 159 000,00	2 114 000,00	2 679 000,00	2 641 634,00	3 154 000,00	3 570 116,19	3 600 000,00	3 760 000,00	2 900 000,00	2 000 000,00

Źródło: opracowanie własne.

7. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów nie może przekroczyć wskaźnika opartego na średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich 3 lat relacji dochodów bieżących, powiększonych o wpływy uzyskane ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem.

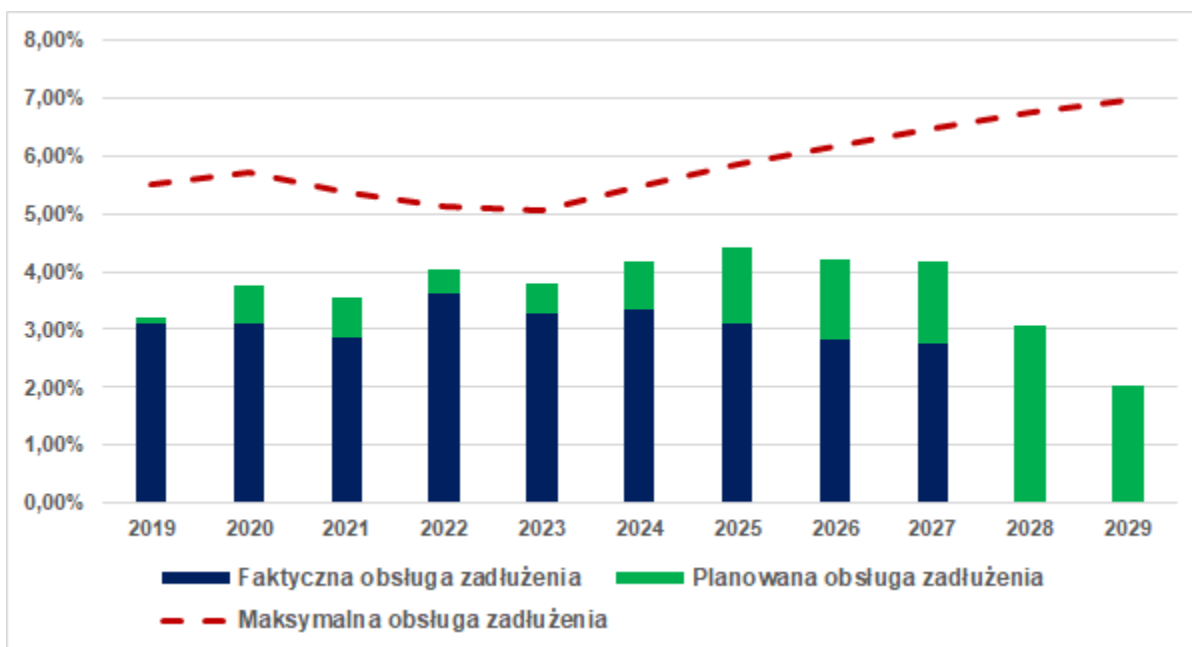
W tabeli poniżej przedstawiono kształt wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla Gminy Śmigiel. Wartości dotyczące maksymalnej obsługi zadłużenia oparto o przewidywane wykonanie budżetu za 2018 r. (wskaźnik skalkulowany w oparciu o plan po III kwartale 2018 r. przyjmuje wartości wyższe). Z danych wynika, że najmniejsza różnica pomiędzy wskaźnikiem maksymalnej i faktycznej obsługi zadłużenia występuje w 2022 r. i wynosi 1,08 pp. Wynika z tego, że w Gminie Śmigiel nie występuje ryzyko niezachowania ustawowej relacji zadłużenia.

Tabela 5. Kształtowanie się relacji z art. 243 u.f.p.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	3,20%	3,77%	3,56%	4,05%	3,80%	4,18%	4,43%
Maksymalna obsługa zadłużenia (plan po III kwartale 2018 r.)	6,14 %	4,59%	6,00%	5,13%	5,06%	5,49%	5,86%
Maksymalna obsługa zadłużenia (przewidywane wykonanie 2018 r.)	5,51%	5,73%	5,37%	5,13%	5,06%	5,49%	5,86%
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
	2026	2027	2028	2029			
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	4,19%	4,76%	3,08%	2,04%			
Maksymalna obsługa zadłużenia (plan po III kwartale 2018 r.)	6,17%	6,48%	6,75%	6,98%			
Maksymalna obsługa zadłużenia (przewidywane wykonanie 2018 r.)	6,17%	6,48%	6,75%	6,98%			
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak	Tak			

Zródło: opracowanie własne.

Graficzne przedstawienie relacji prezentuje poniższy wykres.

Gmina Śmigiel jest w dobrej kondycji finansowej. W 2017 roku wysokość nadwyżki operacyjnej wynosiła ponad 3,2 mln zł, a w 2018 roku planuje się ją na poziomie około 4,5 mln zł. W latach prognozy, ze względu na podejście ostrożnościowe, zaplanowano jej średnioroczny wzrost na poziomie 400 tys. zł, co sprawia, że prognoza ta ma charakter realistyczny. Na dobrym poziomie kształtuje się również wskaźnik z art. 243 ustawy o finansach publicznych, który corocznie pozwala na zachowanie optymalnej różnicy między maksymalną a faktyczną obsługą zadłużenia. Wydatki na realizację przedsięwzięć planuje się do 2021 roku. Sytuacja finansowa Gminy Śmigiel jest na bieżąco monitorowana.